

Jarné upratovanie - ochrana úrody a lesov /rozhlasová relácia/

S príchodom jarných dní sa každoročne v prírode vytvárajú podmienky pre zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Toto obdobie je typické ako „jarné upratovanie“. Jarné mesiace predstavujú obdobie, kedy sa nová vegetácia začína rozvíjať a zostatky minuloročnej suchej trávy, lístia a ihličia predstavujú veľké nebezpečenstvo vzniku a najmä rozšírenie požiarov. Každoročne v jarnom období je zaznamenaných veľa požiarov na pasienkoch a stráňach, ku ktorým dochádza vypaľovaním suchej trávy a porastu. Najväčším nebezpečenstvom pre vznik lesných požiarov je zakladanie ohňa priamo v lese, alebo v jeho tesnej blízkosti, odhadzovanie horiacich zápaliek a cigariet do suchej trávy. V suchých jarných mesiacoch bývajú ohrozené požiarom naše lesy, ktoré nie sú len nesmiernym bohatstvom a ozdobou našej krajiny, ale i neoceniteľným zdravotným a klimatickým činiteľom. Lesný požiar je nebezpečný hlavne preto, že spravidla sa objaví, až keď je väčšieho rozsahu.

Jarné upratovanie má svoj osobitý význam v tom, že je to obdobie príprav na zabezpečenie ochrany úrody a lesov pred požiarimi. Obdobie „ochrany úrody“ je mnohokrát ovplyvnené suchým a teplým počasím pričom dochádza k uskladňovaniu veľkého množstva plodín, ktoré sú horľavé a majú schopnosť ľahkého šírenia požiaru. Sprievodným znakom pri zbere úrody je i častý výskyt požiarov zapríčinených zberovou technikou, nedbalosťou a ľahostajnosťou občanov. Preto je potrebné prípravy na ochranu úrody začať už v jarnom období, pritom veľký dôraz klásť na dobré organizačné a technické zabezpečenie protipožiarnych opatrení u všetkých zložiek zainteresovaných do zberu úrody. Ďalšie obdobie, ktorému treba venovať náležitú pozornosť je „ochrana lesov“. Hlavnou úlohou pri tejto akcii je chrániť cenné suroviny – drevo pred škodlivými činiteľmi, medzi ktoré patria aj požiare a zabezpečiť tak maximálnu a trvalú lesnú produkciu i ostatné užitočné funkcie lesa, ku ktorým patrí aj zlepšovanie životného prostredia, klímy a vodných zdrojov. Ochrana lesov pred požiarimi, ale i čistenie ochranných lesných pásov a poškodených plôch, zalesňovanie a ďalšie práce sú účinnými formami pomoci našim lesom. V lesnom hospodárstve je každoročne zaznamenaný veľký počet požiarov. Aj keď veľa požiarov vznikne v dôsledku veľkých horúčav a sucha, predsa hlavným dôvodom ich vzniku je neopatrnosť a nedbalosť, ktoré zapríčiňuje človek. Keď chceme chrániť naše národné bohatstvo – naše lesy, musíme vynaložiť maximálne úsilie práve na preventívno-výchovnú činnosť. Úlohou všetkých orgánov a DHZ je orientovať úsilie na to, aby zásady protipožiarnej bezpečnosti prenikli do vedomia každého občana a prejavili sa v jeho konaní. Zo strany všetkých občanov treba rešpektovať zákaz vypaľovania suchých porastov a kladenia ohňa mimo vyznačených miest. Všetci fajčiari by si tiež mali uvedomiť nebezpečenstvo svojho konania, ak odhodí horiacu zápalku, či neuhášený nedopalok cigarety do suchej trávy. Rodičia by nemali zabúdať na zodpovednosť za konanie svojich detí, ktoré sa hrajú v prírode bez dozoru dospelých. Chráňme naše lesy, ktoré sú denne ohrozené poveternostnými podmienkami, aby ich nezničil aj požiar zapríčinený ľudskou nedbanlivosťou a ľahostajnosťou.

Organizačné pokyny k akcii „Jarné upratovanie a ochrana lesov 2021“

V roku 2020 vzniklo na území Slovenska 8 356 požiarov, ktoré spôsobili škody vo výške viac ako 45 miliónov eur. V porovnaní s vlaňajším rokom sa počet požiarov znížil o 948, ale priame škody spôsobené požiarmi stúpli o vyše 8 miliónov eur. V okrese SNV vzniklo 327 požiarov, v okrese GL 91 požiarov.

Jarné obdobie je pravidelne spájané so zvýšeným výskytom požiarov spôsobených najmä vypaľovaním suchej trávy, biologického odpadu zo záhrad a iných trávnatých porastov. Vypaľovanie trávnatých porastov, zakladanie ohňov v prírode a klimatické faktory – sucho, vietor, pozostatky suchej vegetácie predstavujú nebezpečenstvo vzniku požiarov a ich šírenie hlavne v lesných porastoch. Lesné požiare sú nebezpečnejšie aj preto, že sa často vyskytujú v lokalitách neprístupných pre hasičskú techniku, vyžadujú si enormné nasadenie počtu ľudí. Lesné požiare spôsobujú veľké materiálne a ekologické škody. Obnova požiarom zničených porastov je dlhodobý proces a trvá niekoľko desiatok rokov.

Úlohou všetkých orgánov a DHZ je orientovať úsilie na to, aby zásady protipožiarnej bezpečnosti prenikli do vedomia každého občana a prejavili sa v jeho konaní.

ÚzO DPO SR Spišská Nová Ves / Gelnica vydáva nasledovné pokyny pre členov DHZ :

1. skontrolovať akcieschopnosť hasičskej jednotky obce, zabezpečiť pripravenosť hasičskej techniky, pohonných hmôt, vyhlasovania požiarneho poplachu, dostupnosť a použiteľnosť spojenia
2. na preverenie akcieschopnosti využiť požiaro-taktické cvičenie **s dokumentáciou**
3. v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov vytvárať dobrovoľné/po dohode s vlastníkmi lesov aj platené/ hliadky na vykonávanie hliadkovacej činnosti
4. podľa plánu vykonať protipožiarne preventívne kontroly
5. plniť úlohy v preventívno-výchovnej a propagačnej činnosti v obci so zameraním na predchádzanie vzniku požiarov v lesoch a to :
 - a/ na vhodne prístupnom mieste zverejňovať nástenku s námetom ochrany pred požiarmi
 - b/ zabezpečiť vysielanie rozhlasových relácií v miestnom rozhlase
 - c/ organizovať „Deň otvorených dverí“ na hasičskej zbrojnici pre MŠ, ZŠ
 - d/ organizovať ukázkové cvičenia s hasičskou technikou
 - e/ organizovať pre deti, mládež súťaže v grafickom a slovnom prejave
 - f/ na stretnutiach s občanmi hovoriť o škodlivosti a nebezpečenstve lesných požiarov, trávnatých porastov a poukázať na zásady správneho konania občanov a detí

V súvislosti so šírením COVID 19 je potrebné organizovať a vykonávať všetky úlohy v súlade s aktuálne platnými nariadeniami vlády SR.